

# Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

## alkoholilain valvonnasta

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään alkoholilain (1102/2017) 56 §:n 4 momentin, 58 §:n 3 momentin ja 62 §:n 4 momentin nojalla:

### 1 §

#### *Omavalvontasuunnitelmia koskevat yleiset säännökset*

Alkoholilain 56 §:ssä tarkoitetussa omavalvontasuunnitelmassa on oltava:

- 1) luvanhaltijan ja suunnitelman toimipaikan tiedot;
- 2) merkintä omavalvontasuunnitelman laatimispäivästä ja luvanhaltijan hyväksymisestä;
- 3) tieto luvanhaltijan määräämistä henkilöistä, jotka vastaavat alkoholilain 11 §:ssä tarkoitettujen muutosten ilmoittamisesta, alkoholilain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten ja tietojen hallinnasta ja toimittamisesta lupaviranomaiselle sekä omavalvontasuunnitelman yleisestä toteuttamisesta ja noudattamisesta;
- 4) selvitys siitä, miten henkilökunnan alkoholilain 57 §:ssä tarkoitettu osaaminen varmistetaan ja miten koulutusta ja osaamista koskeva kirjanpito on järjestetty;
- 5) selvitys siitä, miten luvanhaltija ja omavalvontasuunnitelman toteuttamisesta vastaava henkilö seuraavat omavalvontasuunnitelman ja henkilökunnalle annettujen määräysten noudattamista.

Luvanhaltijan on myös esitettävä suunnitelma kriittisten tilanteiden ja viranomaisten esittämien huomioiden johdosta toteutettavista toimista, omavalvontasuunnitelman toimeenpanon vuosittaisesta arvioinnista sekä sen ajan tasalla pitämisestä. Jos omavalvontasuunnitelmaa muutetaan, muutoksen ajankohta on voitava jälkikäteen selvittää.

Omavalvontasuunnitelma ja toimipaikkaa koskeva alkoholilaissa tarkoitettu lupa tai hyväksyminen on pidettävä suunnitelmaa toteuttavan henkilökunnan ja valvontaviranomaisten saatavilla.

### 2 §

#### *Väkiviinan ja alkoholijuomien valmistuksen ja tukkumyynnin omavalvontasuunnitelma*

Väkiviinan ja alkoholijuomien valmistuksen ja tukkumyynnin omavalvontasuunnitelmassa on oltava:

- 1) kuvaus väkiviinan ja alkoholijuomien varastoinnista ja varastotiloista sekä valvonnan toteuttamisesta;
- 2) kuvaus valmistukseen ja myyntiin liittyvien velvoitteiden toteuttamisesta;
- 3) kuvaus alkoholilain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tietojen hallintaan, ilmoitusten toimittamiseen sekä virheellisten tietojen korjaamiseen liittyvistä menettelytavoista.

Väkiviinan denaturointia koskevassa omavalvontasuunnitelmassa tulee esittää selvitys denaturoinnin toteuttamisesta alkoholilain 52 §:ssä tarkoitettun nauttimistarkoitusta koskevan kiellon toteuttamiseksi sekä tiedot käytettävistä denaturoimisaineista ja niiden määristä.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty väkiviinan ja alkoholijuomien valmistuksen ja tukkumyynnin omavalvonnasta, sovelletaan myös väkiviinan maahantuonnin omavalvontaan.

### 3 §

#### *Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelman yleinen sisältö*

Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelmassa on oltava:

- 1) kuvaus alkoholijuomien varastoinnista ja varastotiloista;
- 2) kuvaus anniskelupaikan toiminta-ajatuksesta ja tarvittaessa siihen ja anniskelupaikan sijaintiin liittyvistä valvonnan painotuksista ja riskeistä;
- 3) kuvaus luvanhaltijan määräämistä vastaavan hoitajan tai muun tehtävään nimetyn henkilön tehtävistä sekä henkilökunnan määrää ja tehtäviä koskeva suunnitelma alkoholilain 35—38 §:ssä säädettyjen kieltojen ja velvoitteiden noudattamisen valvonnasta sekä järjestyksenvalvonnasta anniskelualueella anniskeluajan aikana;
- 4) kuvaus vähittäismyyntitoiminnan järjestämisestä sekä kassa- ja myyntijärjestelyjen toteuttamisesta, jos anniskelupaikassa harjoitetaan alkoholijuomien vähittäismyyntiä.

### 4 §

#### *Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelman erityinen sisältö*

Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelmassa on lisäksi oltava:

- 1) luvanhaltijan määrittelemä enimmäisluoton määrä ja luottomyynnin valvonta- ja toimintatavat, jos alkoholijuomia myydään kuluttajalle velaksi muutoin kuin yleisesti käytettävällä luotolaitoksen korttimaksulla tai maksusovelluksella taikka ohjelmapalvelun tai majoitushuoneen yhteydessä;
- 2) luvanhaltijan määrittelemät suurimmat anniskeluannokset, jotka saadaan myydä yhdelle asiakkaalle kerrallaan, jos sallittu annos on suurempi kuin neljä alkoholilain 41 §:n 3 momentissa tarkoitettua perusannosta;
- 3) kuvaus alkoholilain 45 §:n 1 momentissa tarkoitettun asiakasmäärän seurannasta, järjestyksenvalvonnan toteuttamisesta sekä järjestyksenvalvojille määrättyistä tehtävistä, jos anniskelua jatketaan jatkoajalla.

### 5 §

#### *Alkoholijuomien vähittäismyynnin omavalvontasuunnitelma*

Alkoholijuomien vähittäismyynnin omavalvontasuunnitelmassa on oltava:

- 1) kuvaus alkoholijuomien varastoinnista ja varastotiloista;
- 2) kuvaus vähittäismyynnin toiminta-ajatuksesta ja tarvittaessa siihen ja myyntipaikan sijaintiin liittyvistä valvonnan painotuksista ja riskeistä;
- 3) kuvaus alkoholijuomien sijoittamisesta vähittäismyyntipaikassa, jos alkoholijuomia ei sijoiteta yhtenäisesti vain alkoholijuomille tarkoitettuihin hyllyihin tai myymäläosastoon;
- 4) kuvaus vähittäismyyntitoiminnan järjestämisestä sekä kassa- ja myyntijärjestelyjen toteuttamisesta;
- 5) kuvaus luvanhaltijan määräämistä vastaavan hoitajan tai muun tehtävään nimetyn henkilön tehtävistä sekä henkilökunnan määrää ja tehtäviä koskeva suunnitelma alkoholilain 35, 37 ja 38 §:ssä säädettyjen kieltojen ja velvoitteiden noudattamisen valvomiseksi vähittäismyyntipaikassa;
- 6) kuvaus alkoholijuomien myyntiajan noudattamiseen liittyvistä toimintatavoista;

7) kuvaus alkoholilain 55 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alkoholivalmisteiden myyntijärjestelyistä ja sijoittamisesta myymälässä.

## 6 §

### *Alkoholilain tuntemista arvioivan kokeen sisältö ja arviointi*

Alkoholilain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettu oppilaitos järjestää alkoholilain tuntemista arvioivan kokeen, jossa on oltava yhteensä vähintään 30 kysymystä. Kysymyksissä on käsiteltävä ainakin niitä alkoholilain säännöksiä, jotka koskevat anniskelukieltoja, henkilökunnan vastuulla olevaa valvontaa ja järjestyksenpitoa, anniskelualuetta ja anniskeluaikoja.

Koe katsotaan hyväksytyksi, jos kokeen suorittaja saa vähintään 80 prosenttia maksimipistemäärästä.

## 7 §

### *Koetta vastaavat koulutukset ja tutkinnot*

Alkoholilain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettujen oppilaitosten ravitsemisalan perustutkinnon, ammatti- ja erikoisammattitutkinnon sekä matkailu- ja ravitsemisalan ammattikorkeakoulututkinnon katsotaan vastaavan edellä 6 §:ssä tarkoitettua kokeen suorittamista, jos tutkintoon kuuluu kokeessa käsiteltävien aihealueiden osaamista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oppilaitos saa antaa tutkinnon suorittaneelle henkilölle alkoholilain osaamista osoittavan todistuksen.

## 8 §

### *Ahvenanmaan maakunnassa annetun todistuksen hyväksyminen*

Ravintola-alan koulutusta Ahvenanmaan maakunnassa antavan oppilaitoksen antama alkoholijuomien anniskeluun liittyvien säännösten tuntemista osoittava todistus hyväksytään alkoholilain 57 §:n 2 momentissa ja 58 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi todistukseksi.

## 9 §

### *Ilmoitusten ja tietojen toimittaminen valvontaviranomaisille*

Alkoholijuomien valmistajan, tukkumyyjän ja maahantuojan on tehtävä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle:

1) perusilmoitus valmistetusta tai maahantuodusta alkoholijuomasta ennen sen luovuttamista markkinoille;

2) kuukausittain raportti tukkumyyntinä myydyistä alkoholijuomista;

3) kuukausittain raportti maahantuoduista alkoholijuomista, jos kyse on anniskelu- tai vähittäismyyntiluvan haltijan omasta maahantuonnista;

4) kolme kertaa vuodessa raportti valmistetuista alkoholijuomista.

Väkiiviinan valmistajan, myyjän ja maahantuojan on tehtävä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle:

1) perusilmoitus valmistetusta tai maahantuodusta tuotteesta ennen sen luovuttamista markkinoille;

2) kuukausittain raportti myydyistä tuotteista;

3) kerran vuodessa denaturoimisaine- ja ostajakohtainen ilmoitus alkoholilain 53 §:n 2 momentissa tarkoitettua lievästi denaturoidun väkiiviinan myynnistään.

Alkoholijuomien vähittäismyyntiluvan haltijan on ilmoitettava lupaviranomaiselle kerran vuodessa alkoholijuomien ja elintarvikkeiden myyntinsä arvo. Anniskeluluvan haltijan on ilmoitettava lupaviranomaiselle kaksi kertaa vuodessa alkoholijuomien anniskelunsa arvo ja henkilökuntansa määrä sekä alkoholijuomien vähittäismyyntinsä määrä ja arvo, jos anniskelupaikassa harjoitetaan alkoholijuomien vähittäismyyntiä. Anniskeluluvan haltijan on lisäksi tehtävä lupaviranomaiselle kaksi kertaa vuodessa ilmoitus alkoholilain 46 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla hankkimiensa alkoholijuomien määrästä ja arvosta.

10 §

*Voimaantulo*

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2018.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2018

Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko

Hallitusneuvos Ismo Tuominen